

AKATALPA

Ekim 2019 - Sayı 238

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Yusuf ALPER

HANGİ ANNEM

Otobandan gelirken Çeşme yolunda
Ansızın çıkar karşınıza
-Marilyn Monroe gibi ya da neydi o koca memeli-
'Gemlik'e giderken denizi görmek' gibi
'Çatalkaya kışladı' yine

Ansızın, temmuz ortasında bir kar bir boran
Gökten buzlar yağdı sonra
İyilik güzellik olmadı
Çatalkaya kışladı

Ben oldum olası kış çocuğuyum
Soğuk bir mart gününde olmuşum
Dedem tarih düşmüş Kur'an'a;
Yusuf doğdu-ölmeyecek galiba-

Ölmeyecek ama ölüme başladı bile, diyebilirdi
"Bildim ki yaşama başladığım an
Ölüme başlamışım bir ucundan"
Demiştim; her an öleceğim

"Bir benzerim öldürebilir beni", demiştim
Ama öldürmesin de demiştim
-Hani o büyük şairin sözünü,
Sibirya'da dedem gibi buz kıran
Sonra da vurulan alınının ortasından-
Dünyada bu kadar kötülük varken
Benzerim öldürmesin

Çatalkaya hep kışlar zaten
Tepesinde beyaz bir şapka
Karlar buzlar soğuklar
İki dağ arasında ateş var

Yüzümü yaslayayım o dağlar arasına
Uyuyayım sonsuza uyuyayım
Kimseler uyandırmasın sütümü aldım
Annem annem saçlarımı okşasın
Örtsün saçlarımı uyuyayım

Bilmem hiç okşadı mı annem
Hangi annem, bir ki üç beş
Hangisi dokundu yürek telime
Çatalkaya buz kestiğinde

'Ben bu yüzden' durmaksızın ararım
Annem annem bir ki üç beş
Hangisi dokunsa saçlarıma
Çatalkaya suyla dolar taşarım

Arif ERGUVAN

ANOREKSİYA

bazen bir iki duyguya sıkışıp kalanlara ne denir
yüzümle yumruklarını yumuşattığım bir iki duygu
viyola ile çello arasında doğmuşsanız eylül gelmişse
nohudun ve ayçiçeklerinin içinden koşturmuşsanız bir
dedeye doğru
göğsümde bıçaklarını yumuşattığım bir iki duygu
çoğunlukla ne denir yer bulunmazsa başka başkalara

aniden serçelerle dolacağını düşünürüm armut ağaçlarının
kış günisuları dondurmadı kış az kırağı yaptı
bir iki elbisem vardır kedilerin köpeklerin sürdüğü
işte kumrallaşmışsa kumrallaşıyor bir tarih peşimiz sıra
ağırlığını en kısa parmağımla tarttığım bir iki duygu
bazen sıkışıp kalanlara bir resimde bazen ne denir

Peria KAYRA

ÇİSENTİ

Akşam yağmur gelince
ona şöyle demiştim
:
Bulutsuzluk sana
neyse,
insansızlık bana öyle

bir şarkı söyleyelim mi

Yağmur cevap verdi.
Evet. Şarkı başlasın.

Gülçin Yağmur Akbulut, Hüseyin Alemdar, Yusuf Alper, Gökhan Arslan, Sevil Aşar, Altun Çiçek, Halim Çiftçi, Bedros Dağlıyan, Ramis Dara, Ahmet Şerif Doğan, Oresay Özgür Doğan, Arif Erguvan, Osman Serhat Erkekli, Songül Eski, Tuncer Gönen, Nihan Işıker, Erkan Kara, Ayfer Karakaş, Peria Kayra, Nevzat Konşer, Fahrettin Koyuncu, Esra Murutoğlu, Cihan Oğuz, Mustafa Oğuz, Mine Ömer, Musa Öz, Ozan Öztepe, Hüseyin Peker, Mehmet Rayman, Onur Sakarya, Turgut Tan, Şerif Temurtaş, Gültekin Tezcan, Mehmet Mümtaz Tuzcu, Barış Yıldırım, Ümit Yıldırım, İrfan Yıldız, İsmail Güney Yılmaz.

Sevil AVŞAR

Şimşek hızıyla yeni bir çağa girdi insanlık. Yeni bir devrim söz konusuydu. Enformasyon Devrim'i! Elbette bu devrimden sonra hiçbir şey eskisi gibi kalmayacaktı. Yeni kurumlarını getirdi devrim... Yeni üretim aletlerini; yeni üretim biçimlerini.

Üstyapı kurumları süratle oluşturuldu. Teknolojinin kendisi alınıp satılabilir bir mal oldu. Tarım Devrimi'nden Endüstri Devrim'inden bu özelliğiyle ayrılır yeni devrim. Son hızla üretim yapılıyor. İnsanlar en son teknolojiyi kullanan oyuncaklarıyla dünya tarihinin en aç ve en kalabalık tüketici ordusu oldular.

Zeki oyuncaklarımızla her alanda; her pozisyonda görüştüğümüz kişiler için her an ulaşılabilir olduk. Yeni bir jargon kullanılıyordu artık. Fakat bir handikapı vardı yeni aletlerin. Saniyeler içinde ihtiyaç duyduğumuz kişiye bazen de görüntülü ulaşabiliyorduk ama duygularına ulaşamıyorduk. İnsanı insan yapan duyguların hepsi rafa kaldırılıyordu.

Yeni teknoloji çok güzel buluşları da barındırıyordu bünyesinde. En çok ihtiyaç duyduğumuz bilgiye erişim çok kolaylaşmıştı kuşkusuz. Bir tık'la ya da sesle Google'a giriyor; istediğimiz her kelimeyi, cümleyi bulabiliyorduk ama teknoloji o kadar karmaşık bir hal almıştı ki kelime ve konuşma yeni dünyayı fark etme ve anlamamıza yetmeyecekti. Sermaye yeni teknoloji ile eğlence aracı olarak kullanılabilir, saatlerce gevezelik yapılabilecek oyuncaklar üretti. İnsanların dikkatini devredışı bırakarak sistemin sorgulanmasını önledi hemen. Sadece tüketici olarak kalmaları önemliydi.

Google'dan sorularımıza kelimeler halinde cevap buluyoruz ama görüntü kelimedenden daha vurucu. Dünya'daki insanlar ellerindeki zeki oyuncaklarla binlerce fotoğraf çekiyorlar ya da video. Kelimelerle değil; görüntülerle oluşturulacak yeni ansiklopediler. Oyunağımızdaki binlerce görüntüden istediğimiz görüntüyü nasıl bulacağız? Hafızalarımız devredışı bırakıldığı için tarihi, coğrafyayı, resimi, müziği vs. hatırlayacak ve somut verilerle elimize, gözümüze, kulağımıza getirebilecek insanlar yetiştirmek zorundayız.

Hafızamızı çöpe atıp teknolojik hafızaya sattık insanlık tarihini, hafızamızı devreden çıkardığımız için çok kıymetli bilgiler kaybolacak. Kelimelerin, cümlelerin, harflerin yerine görüntü konulduğu için aradığımız bilgiyi bir tık'la yakalayabileceğimiz bir mekanizma lazım.

Yakın bir tarihte kelimeler de, konuşma da gereksiz kalacak. Yüksek teknolojiyi kullanamayan insanlar, ancak gettolarda yaşam alanı bulabilecekler kendilerine. Kelime, iletişim aracı olmaktan çıkıyor. Kelime, derdimizi anlatmaya yetmeyecek artık. Görüntü ise çok emniyetli değil. Üzerinde kolayca oynanıp istenilen her fotoğraf elde edilebilir.

Tarih yazının icadıyla başlamıştı. Görüntünün tahta çıkması, kelimelerle iletişimin bitmesiyle son bulacak. Yazık!.. -25 Eylül 2019

Çıktı!

*Boşlukta Nakış
Seçme Şiirler*

şiir

Sevil Avşar

Artshop Yayınları, İstanbul, Eylül 2019, 80 s.

AŞK

Bebekler aşkı biliyor
Tanrı aşkı biliyor, demek zul
Tanrı aşk demek zaten
Çiçek, gökyüzü, bulutlar,
Denizin rengi, kelebek
Kuşların uçuşu
Arkadaşın sana teşekkür etmesi,
Hepsi aşk ile, aşk demek

Cadde üzeri evler
Parlayan far ışıkları
Bir zamanlar Beyoğlu gece kulüpleri neonlar
Şarkı klipleri mesela
Yeni yetme gençlerin gözlerindeki far
Ölmüş gitmiş Orhan Veli, Sait Faik
Onlara ağıt yakan Fazıl Hüsni de Necatigil de
Yitip gitti gözlerindeki far
Aşk demek bütün bunlar
Tanrıya giderek gelerek
Aşk demek

26 Mart 2018

Musa ÖZ

KARACAOĞLAN BİR AŞK

Uykuların, ince tanelerin
Katar katar üstüme başıma yürüyor

Yol kenarıyım antik taşlar ucunda
Tozumu kamyonlara uçur

Gökyüzünün sorumluluğunu alıyoruz seninle

Yorulunca rüya çiziyorum tenine
Renklisin iri dilimlisin

Esmer yanlarımla ellerini büyütüyorum

Yorgan yastık acıkıyorum sana
Yıldızların pulunu siliyorum

Ömrümü aktarıyorum yol kavşaklarında
Su yorgunu bir avluyum

Tozunu alıyorum göğsünün boynunun

Senin kederinden damlıyor bir su
Kokulusun ince çekirdeklisin

Saçlarına Türkçe bir çiçek takıyorum

Çok bakire bir şiir soyunuyorsun

Mehmet Mümtaz TUZCU

SARMA KOTON 13 - 30

Tevellüdü Göç evveli pofyoz binada
Sıçan kaçan kim varsa hâlâ üstümüzde
Hâlâ biz ıslatıyoruz tozunu harabenin

Aşiremento'nun un, şeker batağından
Birerle kol çıkıyor namağlup kanatlılar
Katlara dağılıyor mesaiden az önce
Yorulmamak için ağıncağa biniyor
Atlet kulesi kurup düğmeye basıyorlar

Kan sayacımı gittim kamarlara okuttum
113'teki zöfür üttük diyor hocayı
Otomatik ödeme! Bırak ödesin bunak

41 karafatmayı dümdüz eden kiracı
Kıymete bindiriyor yaptığı katliamı
Tapu ehli Tahire'den kahır mektubu gelmiş
Bastırsın üç 15' i, başlatayım selamı

Onur SAKARYA

BELKİ GELDİN

Bugün bana ne anlattılar, sana ne anlattılar, mavi doğruydu
Genetik aşkınla geldin, belki geldin, bu ölümdü
Uzun jiletler söyledin, çay buharı tavanda, bu bir isyan
Yangınla geldin, üstelik benzinle geldin, asfaltı parçaladın
Yüzükoyun uzandı natürmort resimler,
sırtlarında gürültücü kamburlar
Ellerinde konuşan, sürekli konuşan sancaklar
Plastik aşkınla geldin, mermer çiçeklerle geldin, hep geldin

Bana bir şeyler anlattılar, tuhaf mağaralarda anlattılar,
yorgunum
Paslanmaz kalbinde ufak patlamalar ve yorgan altı sıkışıklığı
Biraz toz ettin beni, tozu uzaya devirdin, bu bir intikam
Çirkin maskelerle geldin, çılgın partilerle geldin, öldürdün
Sen, belki kan, belki sahama giren çıplak taraftar
Uzandım dikenler büyüyen koynuna,
kızgın korkuna, en uzak huyuna
Düşündüm de en büyük deprem yaşamak
Mazgaldan gözlerini akıtarak geldin,
simli aşkınla geldin, belki geldin

Nihan IŞIKER

YOKSUN

ucundayım gecenin
bir adım atsam sabah
avucundayım gecenin
sen yoksun
biz yoksun
korkum nereye kadar taşır beni

Halim ÇİFTÇİ

TAHTA AT

Kaçıncı tanrının ölümü bu
unut Oidipus'u, Elektra'yı, Agamemnon'u
hiç hatırlama Olimpos'u, Zeus'u
tapınağımız ki ilk aşk acısı çeken
asma, incir, zeytin ağaçları.

Troya'da geceler kan sızıntısı gibi iner
durulur bakışın, gözlerinde yükselir yıldızlar
rüyalar yitirilmemiş çocukluğun büyüğü
sonra bu sokak, bütün evler rahvan koşar denize
bekler kaldırım taşları Helen'i
o yalnızlığın kuytusunda yaklaşır gemiler.

Söylememek midir aşk...
içimizde ne kadar çoğaltsak
aşk ki hep bir eksik.

Yarıldı tahta atın yüreği
yıkıldı surlar
beni verme, çok sev Paris.

Ayfer KARAKAŞ

VAZGEÇİLMEZ SEVİNÇLER

Yorgun bir kadın
O bir unutmabeni çiçeğidir
Elleri uzamaktan yorulmuş
Barbar gündüzlerine ve
Kireç evlerine özlem büyütmüş
Görkemli binalara uygun elleri

Gözleri vardı
Rengi prizmayı rahatsız eden
Sabırsız ve coşkulu
Kahraman nehirlerden geçmiş
Geceyi bölen kışkırtma
Elleri uzamaktan yorulmuş

Geceleri uzatırdı
Karanfil büyütürdü
Dükânlar kapanırdı
Çocuklar şarkı söylerdi
Vazgeçilmez sevinçlerden geçerdi elleri uzarken

Karantinada bir kentten geçti
Gölge olmak ve kahramanlık bulaşıcıydı
Her yer ispirto kokardı
Yaralarına sürerdi
İyileşmekti, yaradan

Bilgeliğiyle kurulurdu bir kavramın ortasına
Hiçbir şeyi yoktu yaradan başka
Baştan sona yaraydı
Bilgeydi kavramın ortasında

2019'A BEŞİNCİ İŞIKLAR

Hüseyin PEKER

Konumuzu hemen eleştiriye getireyim. Yanlış anlaşılabilir bir tarafı var günümüzde bu kavramın. Oysa Asım Bezirci'nin yaşadığı dönemi hatırlıyorum: Bizlere öğrettiği bir şey vardı Bezirci'nin. '*Nesnel kalmayı öğrenin*'. Kastettiği biraz da şuydu. Özel olurken adımları ölçülü atın. Hiçbir zaman yargıç gibi davranmayın edebiyat yapıtlarına ve insanlarına. Kısaca bir yapıttan veya yazardan konu açacaksanız, onu kıyasıya yerden yere vurmaktan fikrinden uzak durun. Birazı ölçülü bir nesnel bakış çerçevesinde kalın. Bazı ilkel eleştirmen (!) adaylarına bakıyorum. Bir dergiyi ellerine alıyorlar. Ben bu şiiri beğendim, o kadarını beğenmedim. Ben de diyorum ki, bize ne sizin beğendiğinizden, beğenmediğinizden. Siz bunu açıp bize açıklayıcı notlarla gelecekseniz gelin. Yargılama önceliği sizde olmasın. Ama gel de anlat. Edebiyat tarihi hakkında gerekli birikimi olmayan insanlar ahkâm kesiyorlar. Bazı eleştirmen büyüklerimizin beğenmediği yapıt hakkında hiç konuşmadıklarını hatırlıyorum. Siz de es geçin olsun bitsin.

Osman Serhat Erkekli'nin yalın, düşünsel imibkten geçirilmiş biraz da mistik yanını gizlice içinde kuran bir söylemi vardır yapıtlarında. Kendine özeldir. '*Onlar dillerinin beyidir. Kiminin beyi de dildir*' diyen kendine özgü zarif bir söylemi barındırır yazdıkları. Şiirleri de öyle. Hiç yapmacıksız, neredeyse konuşma diline varacak incelikte bir yöntemle karşılar bizi. Hiç süssüz, dolambaçsız, kötü söze yer vermeyen bir tatdır bu, sözü kırpar, inceltir, öyle söyler.

'*Bir Vefa Kitabı, Osman Serhat Erkekli Kitapçığı*' da Yeprem Türk'ün kendi yayınevine hazırlattığı, 2019 basımı bir sevgi yapıtı. Zaten girişte de '*Onun şiiriyle ilgili düşüncelerim, kişiliğiyle ilgili izlenimlerim ve onunla dostluğum yan yana ilerliyor.*' yazması, bu yapıta biraz da öznel bakma hakkımızın korunmasını getiriyor. Arkadaşlığın eleştirisi, düzyanın düzeninin bozulması geliyor ardından. Şair ile Türk arasında '*Ümmetçilik, ulusculuk*' gibi ayrımlardan başlayıp, buluşan noktalara varana değin, bir çok ayrıntıya da yer verilmiş.

Tabii Yeprem Türk'ün bu sıcak kucaklaşma kitabı içerisinde detayların uç noktalarına yanaşır yargılama süreçleri noktasına varması da ilginç sayılır: '*Kimi eleştirmenlerimizin yazılarında belirtilen görüşlerin de bitmesinde etkili olduğuna inandığımız, sayırlıklı şiirin - imge salatası- diyerek özetleme kolaylığına sığındığımız gerçekte de başka bir şey olmayan 80 sonrası şiir içinde kuşkusuz yetenekli şairler vardır ama yeteneklerini en başta kendilerine zarar vermek yoluyla kötüye kullandılar.*' Şimdi Yeprem Türk'ün Osman Serhat'ı anlatacağı kitabın içerisinde Türk şiirine dair gidişatın yargılanmasının ne gereği olabilir? Türk, yazısının devamında klasik rafa kaldırdığımı söylediği Baki, Fuzuli gibi şairlerin yeniden okunmasını arzuladığını eklediğini de söylemeliyiz. Türk, Erkekli'nin Fazıl Hüsnü, Oktay Rifat'tan etkiler taşıyan şiirlerini de inceler, açar. Bu bölümler kitabın yararlı bölümleri. Yeprem Türk kısaca Erkekli'nin ailesinden yaşantısına şiir görüşlerinden vardıklarına dair her şeye değinmiş. Keşke diyoruz, bunu eleştiri kurallarına daha çok uyup, kişiselleştirmeden yapsaydı. Elimizde daha kalıcı bir yapıt bulacaktık Osman Serhat hakkında.

Sadık Yaşar, iki yılda bir hazırladığı şiir kitaplarına bir yenisini ekledi. '*Hakikatler Kitabı*' (Artshop, Nisan 2019). Bu kez daha değişik bir biçim arayışına girmiş. Mersin, Adana, Urfa çizgisine varan güneydoğu insanının, sadece yoksul olanlarından seçtiği bir kesim ile iç konuşmaları da barındıran bir toplu kitaba çalışmış. Bunda çoğunluk başarılı olduğunu söyleyebiliriz. İkinci Yeni'den edindiği imge çarpıştırmaları az da olsa, Birinci Yeni'nin dalgalı, konuşma sesini andıran hafifletilmiş yönteminden de bir şeylere çalışılmış. Kitap bütün olarak, bu ikinci sınıf insanın toplumsal bir yargılanmasını da çağırıştırır nitelikte. '*Kozanlı İlyas'ın Hakikati*' diliminde, şu dizeler çalışmanın özüne yanaşır gibi göründü bana:

*'sardılar tütünü yıl iki bin on yedi
sabah o bir simit o bir simit yedi
baba elli liran kaldı nasıl gidip
dönecen adana'ya bi düşün
telefonunu tamirden alacan
oğlum sus bi ya gidiciğik işte
çok konuşuyon balcı para vermedi'*

Burada da gördüğünüz üzere Sadık Yaşar, '*gidiciğik*' gibi Adana-Kozan'ın yöresel söyleyişinden yararlanıp, konuşur gibi Güney ağzıyla şiiri kotarmış. Bu tür ironik uygulamaların çalışmaya renk kattığı söylenebilir. '*korktum günlerden yalanla oynattım*', '*kendimle bıçaktım, şok çektim*', '*temizlendi kirlendi kir demirdendi*' vb. tekerlemeyi andıran, dil aşırımları da yapmıyor değil. Yer yer uyaklarla süslediği bir sokak konuşmasına özet tam bu olanlar. İmgelemin vardığı son noktalar da çalışmaya renk katmış denebilir:

*'ağzımı sıkı sıkı bağlayıp
mıncıklayıp derimi
seçiyorlar bana bir dünya
rüyamda ayakkabılar sırayla
beni giyip geziyorlar
her biri beni deniyor'*

Sadık Yaşar, Güney Amerika yazarlarının büyüdüğü diline de uğruyor aralıklarla. Ses namına her şeyi tikanık oluklardan ortaya çıkarıyor. '*iki tembih arası bir yalnızlıkta*' oluşturduğu kitabını, hayli savlı biçime dönüştürmüş. Üzerinde uzun uzun çalışılacak, yorumlar getirecek bir buluşma bu:

*'ekmek arası helva
cebimde gençlik
şurubu zehir'*

S. Yaşar, gündelik hayatta karşılaştığımız üzerinde sorun yükü taşıyan kişileri buluşturmuş. Belki hakikatlerine varmaya çalışmış, ama hep şiir doğrultusunda, ondan vazgeçmeden. Başarılı da olmuş kanımca. Üzerinde durulması gereken bir yapıt '*Hakikatler Kitabı*' ..

Ahmet Günbaş, İzmir'de 1973'te '*Demokrat İzmir*'de yazarak başladığı edebiyat serüvenine; '*Dönemeç*' dergisini, arkadaşlarıyla çıkarma serüveniyle eklenmiş, sonrasında çocuk edebiyatından, şiire, deneme kitaplarına gençlik romanlarından kitap tanıtım yazılarına birçok dalda ürün vererek katılmış tanıdık, bildik bir ad.

Tanıdık bir ad derken İzmirliilerin içinden çıkan, bağrından kopan bir ses. Yorgunluk nedir bilmeyen bir işçi ailesinin çocuğu. Kısaca halktan biri. Proleter kesimin yüreği ve sesi. Bir gün anılacaksa, onu fabrika dumanlarının ve vardiya borularının sesleri arasında anacağız. Çünkü

hiçbir dönem burjuva kesiminin çılgınlığına karışmadı, o kesimde anılmak istemedi. Bilerek yer aldı yoksul kesimin duyarlılığında. *Cumhuriyet Dönemi Erken Ölümlü Şairler Antolojisi*, Ender Sarıyatı'nın şiirler toplamından bizi buluşturduğu '*Ölüme Direnen Şiirler*' Ali Rıza Ertan'ın düzyazı ve şiirlerinden oluşan '*Sevgi Notları*, A. Kadri Sümer'le birlikte hazırladığı '*Şiirin Adı İzmir*' ile '*Ege'de Mavi Düşler*' seçkileri ile, Ahmet Uysal'ı toparlama çabaları unutulmazları arasında. Tüm bunlara bakıldığında, Günbaş Ege'ye hizmet etmiş, bunu amaç bellemiş örnek adlardan biri olabilmiş..

'*Şiir Zaman İçinde*' Hayal yayınları içerisinde 2019'da çıkmış son deneme kitabı Günbaş'ın. *Edebiyat Nöbeti*, *Agora*, *Şehir* vs. dergilerde yayınladığı çeşitli edebiyat yazılarını içeriğinde taşıyan yazar, belli bir edebiyat dönemine de ışık tutuyor bu yazılarla.

'*Farkındayım; kendini acımasızca erteleyen biri olarak yapacak çok işim var!*' demesi de giriş yazısında, çok ilginç. Senelere meydan okuyan, zamanı tanımayan birinin söyleyişi bu!

Geriyeye kalan şeyin şiir olduğunu dokuyor Günbaş. Şiire ne kadar önem verdiği, yıllar içerisinde, şiirin nasıl bir gelişim çizgisi izlediğini bir göstergesi gibi. Gerçek şiir, Günbaş deyimiyle, hayli derinlerdedir. Kazdığımız tünelin dibinden görünen bir ışık gibi seyrederek önümüze. Günbaş, şiirsel dokudan uzak kalmadan çileli yolculuğunu tanımlıyor. İlk aklımıza gelen şey Günbaş'ın çok dolu ve ayrıntıyı içinde barındıran bir yöntemle araştırma yaptığı ve başlı başına bir zenginlik olduğu.

'Genç yazarın ya da şair adayının, öncelikle dünyayı yorumlayan sağlam bir bakış açısı edinmesi gerektiğinden söz eder'.

'*Edebiyat öğretmenlerinin çoğu eskisi kadar okumuyor, günümüz edebiyatıyla ilgilenmiyor*' der. Edebiyatın her yakasına dil uzatan, görgü bağışlayan bir sistemi geliştirir yazdıklarında. Dergilerin bazen sorumsuz ve sabırsız yöneticilerin elinde yeniyetmelere kapıyı kapatıverdiklerinden yakınır. Attilâ İlhan, Asım Bezirci gibi gençlere kucak açan insanlara daha çok gereksinim olduğunun altını çizer.

'*Şiir bilgiçlik götürmez. Şairse alim olduğunu kanıtlamak zorunda değildir.*' der: '*Zaten dili gerektiği gibi kullanmayanın duyarlılığı da yerinde sayıyor demektir*' diye noktalar sözünü.

Şiiri topluma havale etmek, Durbaş dahil bir yaşıtı şairin daha ona aşalağıyıcı ve küçümseyici sözlerle yaklaşmasını esefle anar: '*Kıyamet nerede kopuyor dersiniz, içtensizlikte*' der.

Buna benzemez nice konunun Ahmet Günbaş'ın deneme kitabında konu edildiğini, yakın edebiyat tarihine ışık tutan yazılar olma çerçevesinde görebilirsiniz. Veysel Çolak'tan İlyas Tunç'a, mitolojiden mübadele'ye, Gündüz Badak'tan festivallere türlü yazımsal rastlaşmalar. Ahmet Günbaş'a yaklaşmakta yarar var derim..

Elimdeki son üç kitap, belki de özgeçmişime dair bir sayfa niteliğinde. Hepimizde vardır, lise yılları, sanatın öbeğinde kavruğumuz ilk dönemler.. Benimki de öyle. Yayınevimde üç arkadaşımı toplayabildim. Hem ilk kitaplarıyla. İşin burası onurdur bende. 1970'lerde kitaplaşması gereken şiirler bir arada toplanıp gün yüzüne çıkıyor. Bununla onur duymalıyım ve duyuyorum. Bu konuda ilk kez buradan Klaros yayınları Lokman Kurucu'ya teşekkür etmeliyim.. **Tuncer Gönen**'den başlayalım. Zaten

şiire başlamamız da onunla oldu ilk. T. Gönen Ödemiş kökenli olduğu için, sıcak toprağın çocuğuydu, kalbi yumuşak, sevecen bir kökten geliyordu ilk. Bu yüzden tiyatroya, şiire girmemiz kaynaşmamız kolay oldu. Aramızdaki ilk rekabet günlerini de kolay atlattık, her dergide yarışır hale geldik, ama okul bitimi, evlilik, toplumsal zorluklar bizi ayrı yerlere itti. Belki şiirde de koptuk birbirimizden.. Sanat yaşamından da öyle. Ara vermişiz. Ben 1990'larda emekli olunca, Cemal Süreya'ya verdiğim yürek sözümü tuttum. Şiire dönüş yaptım, ve ardından dönem arkadaşlarımı da sürükledim.

Tuncer Gönen, Klaros yayınları '*İyi Bir dünya Oyuncusu*' 2019 basımı kitabında ilk şiirlerinde de farkedeceğimiz gibi bir dinamizmi hatırlatıyor bize. '*Silahları boşaltın*', '*Bir bombayla da olur o son vuruş*' Askeri komuta benzer duyularla varılan bu sert söylem, Gönen'in şiirinde biraz da sinemasal bir faktör biçiminde eskiden beri varmış. T. Gönen'in bugün sinemadaki savaş sahnelerini aratmayan kıskırtıcı dilimler, ondaki fotoğrafçılık eğilimiyle birleştirilirse, ondaki çıkış noktalarını daha iyi belirler.. T. Gönen'in şiirine sığın '*mezarlara kavrulmuş Vedat'lar*'ın anlaşılması daha zorlu bir kanal bu. '*ışığın ürünüdür anneler, insanın dibi*' diye tarif ettiği yaşamın zorlu hali, onda nedense çoğu seferinde '*dar paçalı pantolon, ince tiz sesli bir kırbaç, uzun namlusu ipe tutunmuş bir atlı patlar*' biçiminde tarif edilmiş.

T. Gönen'de nedense '*boğaza tukanan ortaçağ sütunlarına benzer bir ıkınma ile anlatma darlığı var*' babasını bile anlatırken '*alevi harlı bir ateş*'i araya sığdırmayı ihmal etmiyor. Oysa okşamak, sevmeyi beraberinde getiren, renklerini öpmeyi bekleyen bir dünya var önünde onun. Aydınlığın karanfilleri saydığı İpekçi, Öz vb. aydın dostları da var sırada bekleyen.

Tuncer Gönen'in bundan sonra yazacağı şiirler merakla beklenir desem..

Halit Özboyacı da 2019 Klaros yayını '*Postacılar Şırdaş Değil*'de eski ve yeni şiirlerini bir arada sunmuş. H. Özboyacı başından beri şiir niyetinde ortalığı bulandırmadan, ortamı rahatsız etmeden, imgelere fazla yük bindirmeden, yaklaşıp uzaklaşmak formülüyle hareket eden bir kuşakdaşımız. '*şimdi en çok tertemiz bir çocukluğun, çaresiz bulutlarına toprakta rastlayınca durup tekrar tekrar ayıkladım/ içinden bir mevsim yükseldi hızla, anlayamadım, baktım mevsimler teker teker sıraya girdiler aralarında, sonra yalnızca bir ben kaldım*'. Şimdi bu bente dikkat ederseniz, şair, kimseyi rahatsız etmeden anlatmanın bir yolunu bulmuş, işin sonunu '*yalnızca bir ben kaldım*' nidasıyla bitirerek, noktayı koymuş. Usul ve derinden. Hiç batıcı söylemlere yer vermeyen, hayatı icabında resim diye tarif eden, batıcı deyimlere şiirinde sokulmayan bir söylem: '*bir çiçek gibi mahzun / hayatımız anlatılabilir olsun*'.

Hataya yer vermeyen bir söylem. Kırıcılığın yer almadığı bir anlatım yöntemi.. Aynı zamanda sürükleyici..

'*yüreğimin beter kıskançlığını yitirdim sarıgöl*' dediği kadar var.

Tabii ki 2019'un son sürprizlerinden oldu, **Yücel Ulu**'nun '*Eski Gecenin On İki Kapısı*' adlı Klaros yayını kitabı. Yılın da en güzel kitaplarından sayıldı aniden.. Bunun ilk sebebi birçoğunun altında 1967-1970 tarihinde yayımlanmış olduğunun belirtilmesine rağmen, şiirlerin bugün bile güncelliğini koruyabilecek tazelikte korunması.. →

YILDIZ TARLASI

Kendince yeşeren
tılsımlı bir bahçenin
fesleğenlerini küstürdün

Ormanımda avcılarım
ayak sesleri
bağrımı deliyor

Kuşlar mı dediniz
çırpınıyorlar can evimde
kanatlarından yaralı

Bir güzün ki
dağların yıkıldığı
yerden yankılanıyor
bir hayalbazın sözleri

Gökyüzü çayırına
döndüm yorgun yüzümü
çılgin bir yağmur yağıyor
iflah olmaz yaralarımıza

Gecenin önü sabahtır
sesi geliyor dağlardan
o ılık ırmağın
gözleri düşüyor sessiz avluma

*'şiiirler şiiirler
ölmediğim zamanlar
ve mezarlıklara doğru bakan
tanıdık bir insan gölgesi
dostoyevsky
anlıyor ve susuyoruz birden
hayat!
öyle bir suç ki!'*

Y. Ulu ile birlikte büyüdüğümüzden de biliyorum ki, Ataç Behramoğlu'nun '*Yeniden Hüznle*' ve '*Kör Bir*' şiirleri ile Rilke, Goethe, Nietzsche, Cıbran etkileri büyüktür. Hatta Hilmi Yavuz da.. Anlatımcı bir kategoriye sığacak, ama şiirden kopmayan bir yanıyla 'hikâye kipi'ne sığdırılacak bir geçmiş anlatır gibi uzaklaşır şiirden şair. '*sen beni iterdin, gençlik, hatıran acemi*' diye durup durup kesik biçimlerde geliştirilen Necatigil'i de andıran bir söyleyişi içimize yerleştirir.

*'dünya yaşlanıyor, iken,
sen beyaz bir elbise giyiyorsun
Beyoğlu'nda'*

Bu şiire yeniden kavuşmuş gibi hissettim kendimi. Yücel Ulu eşsiz anlatımıyla ve kendine özgü vurguları ve dünyasıyla yeniden karşımızda. Dipdiri ve canlı..

PROFUNDUS

saplayıp karanlığa ışık kıymığı
eksilerek lirik kopyanın uzamından...

işledim sesime arayışın melankolisini
sezginin yalvacı cin hünerimle

aştım magmanın sessizliğini
yüzleştim süslenecek taşın pürüzüyle
tuhaf bir endişeye gizlediğim

ölüleri tanıştırdım
yaralayıcı kusura çözülmüş öze

ayrıştı çığlık ve heves

Ahmet Şerif DOĞAN

BU GECE RÜYAMDA DİKTATÖRÜMÜ GÖRDÜM

Doymuyor açılan yaralarda tuz
Susarak büyüyor çimenler
Ezildikçe kökler, uzanıyor

Fillerin de soyu tükenir elbet Cambaz
İpler sahipsiz kanar
Ölümdür birdirbir gelir
Ve sevişir çimenler karıncalarla beraber
Ölü filler arifinde
Tabiatın Toprak Kanunu No: 56/80
Diktatörler...

Filler sevişirken ezdikleri çimenler
/ve karıncaların ayakları altına gömülür
Diktatörüne gülümserken vurdular beni.

Damarsız bir dava kuytumda
Kuzgunsuz gökyüzü / tanırsız evren
Tüm ölümler toprağa doğru yatay
Suda yüzen, havada süzülen hariç değil

Diktatörümün sesi gür/z gonga çarpar
Ve susar tüm suslar

Zulmün her bir harfi ayrı hücrelerde asılır zindana
Diktatörümü öperken vurdular beni.

Halk yığın, karın gurultusu kaynayan ordu
Diktatörün kulağına köpek uluması
Kurt köpek familyası
Ulur kar içinde
Kaosun irinine batırır anarşi
Diktatörüm...

Diktatörümle sevişirken vurdular dikta...

Ozan ÖZTEPE

LXXI

EV ÖLÜLERİ

Kambur tepesinde Vefa'nın, kuytu duvarları sessiz
Ürkek hali yaşından olsa, ateş ve duman renginde
Kınar mı güneş bulutu, yığısa gölgesini sokağa
Hangi odaya sığar ki hatıralar hangi yüküğe?

Ev ölüleri yollarda, sıra sıra toprakaltında
Kimileri yerle yeksan kimileri hâlâ ayakta
Çocuk sesleri, kavgalar ve aşka bulanmış odalar
Tek kiracısı zaman açılan ilk kapıdan bu yana

Uyanmadıysa hâlâ isli ocağı, mermer eşığı
Her yere dağılmış ev ölüleri, her köşe başına
Oyun kuran çocukları kayıp, hanımı, efendisi
Gün ve göğ toplayan damları erer mi yeni bahara?

Turgut TAN

YILDIZLARLA

Akşamla gecenin buluştuğu gün,
Akşam esmer, gece karanlık
Ağaçların arasından görülüyor
Ay hilal,

Gecelerin dostu, incecik çiseliyor

İki kişiliksiz
Normali kendiniz
Şey olunca
Bir kişilik daha oluşuyor

Tadına doyumuyor
Şiirlerle birlikteyseniz.

Hiçbir şeye benzemez,
Akşamları beraber
Sessizlikler içinde,
Yıldızlar yalnızlığı

Yaşanan geçmiş yılları özlemek;
Anıları her zaman sıcaktı

Sevgiyle ilgili olanlar
İnsanların kendilerini hissettiği
İsteyerek tek başınalık,
Ruhlarda duyulan güzelliği,

Umut, masumiyet, mutluluk, sözlerinin
Dalgın, anmalarla,
Hatıraları
Herkesin kendisinin

Nevzat KONŞER

PÜR

Ne kadar gönlüm kaldığımı bilmek için
bir gül dikeninin altına yattım

avangart aşklara özenen serseriler gibi
fakirlik sınırında bir kalbim
renkleri eski fistanlarda geçen anılarımla
yalvardım Allah'a.

beni kimse anlamayacak ve ağlayacak kimse
olmayacak müsveddesini yırtan bir masalcı ağzı
ben susunca kemikleri kırılacak eşyaların
ben susunca yolsuz kalacak balkondaki güvercin
begonvilim, akşamçiçeğim, güldikenim
çocukları gibi dökülecekler Afrika'nın

çünkü görülen lüzum üzerine yazıldı bu şiir
bu gri söz taşları depreme uygun imal edildi
çürüyen yerlerinde kaçak hayatların
pür insan, pür hüzün, pür ölümdü

kaldı ki göğsümdeki acıya sorsam gönül der
gönüle sorsam o gül bende zulümdü.

Altun ÇİÇEK

HEVES

Biz seninle bu yalnızlık eğrisinde
Biz seninle cümlelerin sessizliğinde

Bir başağın güneşe yansıyan renginde
Bereketli bakirelerin sırtındaki kıvrımlarda!
Bir pikabın cızırtısında, karıncanın zarafetinde
Ellerinde parçalanan narın tanelerinde
İkinci uykularında, kibrit kutularında, is kokulu gecelerde!

Biz seninle aşktan köpüren ağzımızdaki iştahla
Utanan nefesimizde sevdik birbirimizi.

Buğulu bir pencerenin ardında
Kıvrılıp bükülüyor sesin
Ağzındaki limon kokusunda uzaklaşıyor
Bir göç yolunda kesişen bedenimiz!
İşte o vakit adında büyüyor heves!

Çıktı!

Portekiz Dörtlükleri

şiir

İbrahim Eroğlu

Şiiri Özlüyorum Kitaplığı, Avanos, Mayıs 2019, 64 s.

ALİ ASKER BARUT

Hüseyin ALEMDAR

Her şiir bir çağrıdır, mucizedir, vicdandır. Şiir olmasa çağrı susar, mucize kanar, vicdan körelir. Şiir olmasa yaşam yara alır, güzellikler gecikir, barış engellenir, hakkaniyetle dünyaya ait olmanın baba evi çöküntüye uğrar. Şair olmasa şiir ve şiirsellik eksilir dünyadan ama kiriyile kokusuyla hayat devam eder. Şiir olmasa Elâziz uzun çarşılığını yitirir, Dersim dört dağ arasında kalıp boğulur, Antebın kırmızı düzlüğüne kırağı düşer her gece, Maraş baharda bile çiçek çamaz, Hakkârî dört mevsimde bile mevsimsiz kalır, şairine rağmen şiir ağlar. Şair olmasa ancak ve ancak dille mümkün olabilen yazgı ve acının varoluşsal tartışma sonsuzluğa dönüşmesi asla olmaz, olamaz. Şiir dilin ve devingenliğin evi olduğuna göre dünyayı anlamak ve anlamlandırmak elbette ki şairle mümkün. Tıpkı kalbi ve sesiyle ekranım olan Ali Asker Barut'un uzun soluklu ve sakınmasızca uzun yıllar yazdıkları ve bıçak ağrı bende bıraktıkları gibi: Sıla-gurbet dengeleminde şiirini Türkiye gerçekleri ve yaralı ülkesinin haletiruhiyesinden besleyen Ali Asker'in Elazığ Buğday Meydanı'nda kendine ve halkına "Ali" ve "cem" oluşu hiç unutulur mu!: "Elazığ Buğday Meydanı'nda/Gülümsedim kaderimin kederiyle/Ah oğlum ah dağlarımın kilidi/Bitmedi üzerimizde bana dert oldu/Hızır paşaların türlü yalan oyunları//Elazığ Buğday Meydanı'nda/Kendim geçirdim ipi boynuma/Sustu birdenbire genç bir yas kuşu/Bir tarih öncesi karanlıkta//İpte asılı mağlup bir Seydim, meydanda/Yüzümde ayın hazin şavkı"* Tarih öncesi bir karanlığı ya şiir aydınlatabilir ya da ayın hazin şavkı. Vicdanlı, vefalı ve kalp gözlü şair zulüm ve haksızlıklar karşısında önce kendine yaslanır, sonra halkının yıllara meydan okuyan acılarına. Şiirini ağıtlarla ve deyişlerle, ithaf ve atıflarla kurar, sesini çağının diliyle modernize eder; kanı insan yanındır, kanaması güldür. Sevgili Ali Asker Barut neyim mi olur? Hüseyin'deki Ali, Ali'deki Hüseyin alacakaranlıktaki ülkemin gül bahçesi kardeşimdir, yediverenler gibi kül ve karanlık demez her yerde açar. Ali ki, yas giysili baharda bile "ölmeme günü" yâdımdır, yaşamalarımıdır; varsın yenilgiler de olsun, onun şiir ve deyişleriyle er ya da geç her umut insanı yaşama köprü kurar, yarına çıkar; yenik, yaşlı, yaralı. Şimdi hem Dersim'dedir hem Frankfurt'ta, hayatından ve iç gurbetinden süzdüğü her şiiri kalbe merhem, ömre mülhem. Vaktiyle, Turgut Cemal Edip; acılar ve sevinçler sarmalı ortaklı abilerimiz bile; ne kadar hüznümüz var, kaç şairimiz var hepsi inceliklerden birer-ikişer söz yumağı. Ah be Ali, sonlu olan sonsuz olanı hiçbir zaman anlayamaz, şiir her şeyi anlar ve sever oysa. Tek oluşta bile ikinci bir ödüldür şiir kalbe, kardeşçe; gözdeki silâm içteki gurbetim, kucağımdaki bir dolu şiir güneşiyle biliyorum ordasın.

1

Her dizen her şiirin Ali sözü Ali ismi senin. Hüzne ve kedere hayatın ara renkleri dersek bir de aşta içe doğru kırılmalar hâlin var ki her şiirseveri sahici şair Ali Asker Barut'a götürür. Orda sana ait her şiir rüzgârlı bahçe gövel gökyüzü senin ta kendin. Aslında çok da kötü değil hayat ve gençlik; şiir ki şehla kalp gençliğin ve şehirlerin çocukluğu. Toplumculuk ve İkinci Yeni şairleri arasında kurduğun köprü Galata köprüsünden yedi tepeli İstanbul'a sinematografik bakış kondurmak gibi bir şey senin şiirin. Senin kadar Beykoz-Üsküdar, Ortaköy-Beşiktaş, Galata-Beyoğlu, Sirkeci-Eminönü; Tophane'deki Yozgat,

Karaköy'deki Tokat, Eminönü'ndeki Nevşehir, Sirkeci'deki Hamburg yurduna ve hasretine dokunup kalan, kendini her şehre her

ilçeye ait hissedene başka bir şair yoktur sanımca. Ki, vaktiyle Kürt kimliklerini gizlemek zorunda kalan Ahmed Arif ve Cemal Süreya'nın yitiksiz ama yurtlu sesleri bile senin şiirinde karşılık bulmuş ah Alim vah Hüseyinim! Turgut Uyar'ın Yokuş Yol'undaki Muş-Tatvan nasıl da Dersim-Pülümür resmi; şiirdeki insanî resmi hiçbir şeye değişmem sevgili Ali. Bir Ali Asker Barut şiiri ki benim aşta ve yalnızlıktaki mihenk taşım. Senin şiirlerin bende dündeki yarın, defterlerimde açan mavi kuş, iç anlam, ömrüme derkenar gündün güne: "Bu ışıklı kentte çoğunu tanıyım/Ne uçurumlar var insanın kendi içinde/Günden güne biraz daha/Oturduğu eve benziyor herkes//Semtin göbeğine doğru hızla yaklaşıyor polis otosu/İslak bedenimi alıp götürüyor/Kendimden başka kimselere rastlayamadığım kaldırımlarda/Ayaklarımın altından akan su"* O ağırlı su ve 80'lerdeki alçakgönüllü ve mağrur resmin bir akıntıya dönüşüp Türk şiirinin okyanus ağzındaki sağduyulu deltalarından biri yapsın seni Alim. İlk dizeden son dizeye şiirini muhkem kuran, kardeşlik burcunda şiirini ödünsüz ve korkusuzca oluşturan günümüz şiirinin birkaç özgün şairinden biri olduğunu küçük İskender bile söylemedi, işte şimdi hiçbirimiz yok; edebiyatımızın puslu tarihine not düşmek adına işte ben söyledim, söyleyeceğim de. Bir ömrün yarısını ve aç yazları çoktan geride bıraktık sevgili Ali Asker, önce insan olmak kaydıyla şairi bile şiir kurtarır, anla! Sen de bilirsin ki, sevgilisine de dostuna da ilkin yarısını gösterir sahiden şair olan; dağımı gösterir, derdini gösterir, gülünü gösterir, hüznünü gösterir, güldeki yara tadında; tıpkı sen gibi. Sahi, iki dağ arasındaki silâ-gurbet hüznüyle şu an neredesin, nerelerdesin! Ali Asker Barut neyim mi olur benim? Yaşamıma, kalbime ve şiirime iyi gelen Ali'deki Hüseyin, Hüseyin'deki şiir, içimin gök mavi cemevi, kardeş yanım.

Varsın kaderin ve kederin siyah gölgeleri de şair hayatı gibi okunsun, onun üç şiirinden biri kalp defterlerimdeki çokşimdi; sonsuzlukta bile öyle uzun, öyle büyük susturulmuş ki değil Buğday Meydanı'nda Taksim Meydanı'nda bile haklılığımı ağız dolusu bağırr. Sahi, sonsuzluktaki yaşama sevinci ve notalı ölümsüzlüktür Ali Asker Barut şiiri biraz da. Kanda açan tartışmalı gül, yaprak yaprak katre katre; hem kanamalar hem de kendi kendine iyileşmeler şiiri.

2

Şiirin terazisinde bal değil kan bile tartılır Alim; tabii ki hileli değilse: Bal hakkaniyetin kan vicdanın karşılığı! Senin her şiirin, göz göz kefe kefe kalbî tartılarla erinci ve emeği dengelemek biraz da. Ben gidiyorum siz durunuz, ben sahiden gittim siz yâdımızla ve yasımızla kalınız dediğin yerde bile yaraya tuz biber birkaç Ali Asker Barut şiiri sanki her şeyi onarır. Şiir ki yarayı, kalbi ve insanı iyileştirmek değil midir ya Ali, ah Alim! Senin bitmiş bitmemiş şiirlerin, gönderilmiş gönderilmemiş mektupların ki tene ve ruha ilaç; söz ve dizelerinin şifası kalpte, gözlerde, iliklerde. İçe atılacak, ruha nakşedilecek her tartışmalı dize her kelâm-söz Ali sesidir, Ali sözüdür kayıtlara geçecek; değil mi ki bu dünya ve kühümüz de harflerden ve sözlerden yapılmış. Ali Asker Barut şiiri ki, sessizliğin gür ve vicdanlı sesi içte ve defterlerde; eabil düşü, buğday rengi. Şık nefes paradoksal duruş, dokunuşlar ile diriliğin hassas dengesi, haz ve hakikat ile yaşatılan daimi şiir gençliği, sevmenin ve yitirmenin en güzel yaşlılığı bile uzun-kısa senin şiirlerinde mevcut be Alim! Kimi şiirlerin ise aşka ve temel varlığımız kadına güzelleme, gölgesiz gidenlere yakılmış ağıt gibi; aşktaki kan ilk gibi son rengi. Her zarfa bir gamze, her

susuşa bir sev(g)i karanfili kondur; gelen hep gider külüyle, insan ve aşk sonsuzluk ise ölenin ateşi şiirde işte! Alim, ateşlerini de yanlarında götürseler gidenleri şiir bile geri çeviremez, gidenlerin bu dünyada bıraktığı ateştir şiir, senin şiirlerindeki gibi.

Sonsuz arayışların ve ağırbaşlı susuşların şairi Ali Asker Barut'um, orda mısın? Söyle sıla ne yanda, gurbet nerende! Ara ara da olsa çık gel kendinden, şiir sevabı kalbin ve göğün Dersimli gönül-gam gurbetçisi esmer Alim; kalbî ses tonlamasıyla Ali, şiir icabı Ali Asker; git bak, şiir ve şiirlere sinmiş ortak gençliğimiz orda mı Alim!?

3

De ki aylardan eylül değil de Yağmurlu Leylak, günlerden cumartesi değil de Beykoz; sahi, şairinsan imgelemden yeni, metafordan eski Ali Asker can! Bitmiş ve bitmemiş şiirler ki sonsuzluk taşı uzamın sessizlikten yapılmış gözleri gibi. İki akıntı ve şiirler arasında kalan, Sabahattin Kudret Aksal'la şarkılı ve istasyon kokulu kahvelerde oturup sessizlikle dakikalarca konuşan her şair anlar bu ân'ı: "Yaşıtı şairler/Dirsek çürütürken/Sekiz saat bir masa başında/O, başında avare bir bulut/Sevdiği sokaklarda buluyordu kendini/Okulu kıran/Bir okul çocuğu sevinciyle//Öldüğünde/Bütün parklar tatil oldu/Bir günlüğüne!"**** Sendeki iyikalplılık, şiirindeki ahde vefâ her şairden iki kat fazla Alim; şiirin bir yerde şairler-şiirler resmigeçidi. Şairleri ve şiiri yenilgiler fanusundan çıkarıp leylak desenli vazolara yerleştirmek senin bir işin de. Vefâen ve cismen, Beykozlu kız ve kanarya takımları masörü Ercüment Uçarı sahiden yaşadı mı sence. Şairsen ve hep iyiysen, kızları bilmem de kalp masayı kanaryalara bile iyi gelir! Git bak, Ercüment Uçarı'sız, şiirsiz Beykoz sizlersiz ağlamaklı mı? Hamburg-Frankfurt arası kuş uçuşu otobüsle kaç durak!? Sahi, yenilgiler se(k)ansı benden ve ülkenden gittin gideli öyle bir dize atmışsın ki içime ancak birimizden biri kuşlara karışırsa şiir olup kâğıtlarda kanar ancak: Ah! "Bir gülü yol da bak, güzeldir her yaprağı"***** Söyle Alim, ömrümüzün varaklı ya da yerinden çakıyla çıkarılmış ân'ları ve dondurulmuş bakışlarımız şiirin değilse kimindir? Kalbin damak ve dimak Türkçesiyle, gözlerimizin nur ve fer Kürtçesiyle gidip gidip kendimizde uzun kalmamız kimindir! Boşluğu ve ân'ları anlamak gibidir her şiir, şair de öyle; git bak, nasıl da sana, göğe ve şiire doğru kanatlanıyorum, kanımdaki kanatlar da dahil ne kadar kanadım ve kanamam var şiirden. Sayende! Ali Asker Barut neyim mi olur? Kan ve kanat sesi kendimi dağlara, şehirlere uçurma hâlimdir.

Bugün günlerden sahiden Yağmurlu Leylak Alim; ah Alim vah Hüseyinim! Ali benim oğul odası kardeş yanımda, kızım/lardan biri diyor ki, kız babası olmak yetmez, şiirdir babayı baba yapan. Oğul kız babası fark etmez, gel ve yeniden görün İstanbul'a, şiir yap gençliğimizi, ömrümüzü Ali Asker can! Yarın günlerden Çukurcuma değil de Beyoğlu, biraz da Galata; bak işte, Yüksekkaldırım ve gençliğimiz orda değil! Sonsuzluğa dönüştürülen iki şey var hayatta, şiir ve tanrı: Şimdi gitsek, tanrı ve şiir aşkına ne Nevizâde ne Balıkpazarı koltuklarımızın altı şiir dosyalarıyla dolu olsa da tanımaz bizi belki. Üstelik ne İlhan Berk var orda ne de Derman Över, namı diğer küçük İskender!

Şiir ve tanrı aşkına bundan böyle sadece iki şeye inanalım Alim! Kadîm aşka ve kelime-i kadîm sonsuzluğa. Ömrüme gençliğini çarp, defterlerime hüznün-sevinç ne kadar şiir tozun var hepsini silkele, üfle hadi!

4

Yaz biter bitmez şiir güz ve kızamık hastalığı sevgili Ali Asker, gitmekle kalmak arası kaç kelime kaç şehir sence!? Söyle, kaçmalı mı saklanmalı mı insan; neden bazen kendinden ve herkesten kaçmak ister ki insan? Eskinin durduğu, gençliğin kendine kaçtığı bir lunapark var mıdır sence? Kaçmaların, iç yolculukların saati yok nasılsa; nasılsa herkes sepya ve düşük kare sevdalar içre kader kuyusuna saklanır gibi

ömrüne saklanabilir sadece. Yaşamak ile yaşayamamak, kaçmak ile kalamamak arasındaki kalp ve göz mesafesini en iyi hissetmek için senin şiirlerine saklanmak şiirdeki şiir bence. Yaşamak, gönül kapısı dahil her kapıyı ardına kadar açmak değil, yaşayamamak ise şiire rağmen içre kapanmanın Prag'ı hiç değil. Ses ışık, gövel imge aşk kanamalı gençlik ki şiire ait sadece. Sen ey dündeki yarın dünya gamlısı şairim, erinci ve hüznü kapalı çarşı Alim; burada, ah yalan dünya seninleyim işte! Sayende, ellerimden kalbime, gözlerimden künhüme Ali'deki Hüseyin hâlim tek vücut şiirden yapılmış! Şiir de yâdım da kalbinle Dersim arasında, İstanbul ve Frankfurt gibi ellerinle kalbim arasında: Ordasın, biliyorum, kalbin de ellerin de birer sevinç kuşu Alim.

Heyhat, şiir biraz da aşk ve ölüm cümlesi yalnızlık yıkanması: Günahı sevap sekanslı anlamının şiiri günahkâr olmak değil kalbî Hüseyinim; unutma ki, günahkâr sevap gidip gidip nefesine eklendiğin şiirler irili ufaklı birer Ali Asker Barut şiiri. O şiirlerin sahibi ki sekizinci renk şiiri gurbeti, sılası kendi: Hüznün ve kederde bile gökyüzü asıl rengi!

5

Şiir tebensüm, şair de teber bir yerde: Mahzun ve mahcup, mağrur ve maruf, meftun ve mefhum; ah Alim, senin bu "yaralı uzun yaşamaklı" hâlin söyle kimle akraba!? Pîr Sultan Abdal'dan Ahmed Arif'e, Enver Gökçe'den Ah!met Erhan'a, Metin Eloğlu'dan küçük İskender'e bacanak, kirve ve kanka şiirlerin persona kan bağı. Sen ve yeni/k, yenilgilere hazır şiirin hem kalp hem ay sözlüğü; sevinç-keder yumağı nereye kaçsan, en uzaklara gitsen de Hüseyin ve abdal yanımda oracıkta bulur seni! Öyle ya kalmadı şiir ve hayattan başka gurbetimiz. Bir kankirve gidersek kalbi gür çocuklar şiir bahanesiyle sadece bizi konuşsun, ikimizi. Şiir biraz da bir çocuğa ve bir çiçeğe yenilmek öyle ya!: "Önünüzde kapatılmış bir kahve fincanı/Üşümüş güz bakışınız/Ne kadar da Üsküdar allahaşkına/Işıkları kapatılmış mahzun bir lunapartınız karanlıkta/Herkesten daha fazla kanadınız/Tenha bir aşka!"***** Aşkı ve hüznü, yası ve yâdi, sılayı ve gurbeti, şiiri ve şehirleri artık daha fazla üzme, üzülme Ali Asker can; gözleri içine kaçınca ağlayamaz insan. Artık hiç ağlama ve sonsuzluğun akıtmalı doruğunda hep şair kal; külliyyatını közle, gülle, külle; sende birikenler Nâzım Hikmet Rân'dan bile bir fazla. İçimin sevinç değil de keder yumağı gün be gün beni boğmakta ya, kırklar şairleri arasında en çok seni özledim: Ara ara mektup yaz hiç değilse! Sahi, Ali Asker Barut neyim mi olur? Kandan ve şiirden öte kankardeşim; hem teberim, hem kirvem hem kankam. Ah Alim, şiir ki içteki en derin kırmızı.

Derim ki: Ali Asker Barut ve şiiri yeni yepyeni soydan bir söz damadı, defterlerde ve kendinde açan yediveren, kangülü. Sıla ve gurbet motifli ışık kelebeği.

6

Ah Alim! Şiire rağmen insan ayna ve yabancılik imgesi işte. İnsan ki varoluşsallıkta sıkıştırılmış top şu dört şeyden mütevellit: Hava, ateş, su, toprak; geçmiş gerdanlığı gelecek

DAĞLAR GECE VE BEN

yarenimdir gece rüzgarı
giderim giderim de bulamam şafağı
tilki kurnaz
yürek yare içinde
kaçarım bir uykudan bir sabaha
kurşun bakışlı gözlerim

dağın da derdi var
gece yarısı konuşur yıldızlarla
gider bir yol bulunmaz ucu
düşerim hasrete de kavuşmaya da
konar pencereye ay kelebeği

uçurumda bir dal kadar yalnızdım
sığındım koynuna gecenin
unutulmasın diye yaşanan
kalbime dağladım

demli bir çayın buğusunda
karşı koymaktır yaşam
doğum günü şüpheli ömürdür
ölümü bilerek kokladığımız

Salihli, Ağustos 2019

İsmail Güney YILMAZ

ISLAK

gördün mü başsız vücudu? söyle
hani şu giyotinin altında yatan.
kül rengi kanı mıydı korkutan yoksa?
ama bir şeytanilik var ıslak gamzende.

bir anda, bir ıslak yolun başında
tüm tekrarlardan vazgeçmiş gibiydim.
fakat görkemli caddelerde siluet olunca,
unutduğumu anladım, pişman değilsin.

herkeste tek başımayım, sükût ölümdür
ve bir ıslaklık var gamlı elbisemde.
Allah'a sırt çevirmiş yalancı yalvaç,
itaati çok görmüş kendi vahyine.

ıslaktı, ıpsıslaktı.
köz gibi tadı ağızda.
eyvah!
gölgeler derinleşiyor...
kapatın tüm ışıkları.
gece yalnız kalsın
kapasın tüm yüzleri.

ateş aldım ve yandım nehirde.
benim bağırışım gelir:

"itfaiye!", "itfaiye!"

taşı şiir yoksa cennet hileli cehennem rezil. Geçen günlerin toprağına düşen hava, su ve ateş nasıl da sen ve şiirin; sesin şiirden cemreler. Her şair biraz da göçebe ve yenik kendine; her şiir lâl, âh'val ve leke biraz. Cennet-cehennem bu dünya suskunluğu, senin şiirin gibi. Hem kabul hem itiraf, bitmemiş bir aştan sonra ve şehirler üzerine yazılmış şiirlerin de dâhil her şiirin haneme oğul, gençliğime kardeş Alim; bendeki Beyoğlu ve İstanbul'un ömrümüze Gurbet Kuşları da kızımılara anlattığım Üsküdar'ın yamyassı senin: "Üsküdar. Mavi deniz. Kuşlar/Ki akşama doğru sevinçle/Ele geçiriyor üstümde durgun gökyüzünü/Evlerin karanlık

pencerelerinde/Boğaza giriyor ilerde/Işıklarını yakmış bir Beykoz vapuru/Usulca okşuyorum içimden vapuru"***** Üsküdarlama kalbimin ve alnımın kaç yorgun uçuşlu martısı var, şiir yâdi gençlik yası hepsi senin.

Yalnızlık gibi yokluk gibi sus şimdi! Şiir yoksa değil cennet-cehennem süslü yalanlarına rağmen dünya da yok ve yavan. Şiir aşk kiri, Allah kınası; artık yararı yârenine bile gösterme!

7

Şiir, ikimiz ve alacakaranlıktaki ülkemiz için de olsa modern şiire bozlak ve lorke nefesi tekrar gelinir bu dünyaya sevgili Ali Asker can. Gözlerimin dünyada dün yoktur sözleri aldatmasın seni, asıl sonsuzluk ve hiç)siz(lik dünyadaki yarın Alim; uzak güneş yakın ay ancak şiirle mümkün varlığımız ve varoluş yâdımız; biliyorum ordasın, at nefesi kendinde ve kendinin uzağında. İşte şiir, dünyadaki gece ve atlar: Eyersiz birer yalnız at işte şiirlerimiz. Şiir de şairler de dünyadaki mavi, yarındaki büyüdü dün; ne kadar gitsek ve tükensek de bizden çok şey kalır geriye ah Alim! Sahi, neredesin abdal Cemal, hâlâ bir yerlerin kırık ve ağırlı mı Turgut, sahi nerelerdesin dünya oteli Edip, kirlerinden ve kendinden arınıp pürüpak oldun mu Ece! İyi ki de dünya kiri ve Allah beyazı her şair. Ölüme rağmen her şair gecede ırmak... Belki de ölmedik!

Şiir de şair de ölüm inancı dünya yalanı; humbıl cennet, avare cehennem yalnız bırak beni! Ölüp ölüp dirildiğim ne kadar renk var yaşamın kıyısında, gecenin ucunda: Şiirrenk!

∞

De ki şiirler de şairler de dünya atlasında birer gökirmek, gökyokuş, günah ve sevap rengi; Ali Asker Barut şiirleri ki can ve cem cümle, can cana cam cama otuz yıl var gönderimde!

*) Ateş ve Pervane, Ali Asker Barut, Edebiyat Ortamı y., Eylül 2017

**) Rüzgârla Dolu, Ali Asker Barut, Adam y., Şubat 1992

***) Yağmurlu Leylak, Ali Asker Barut, Adam y., Şubat 1995

****) Bertolt Brecht

*****) Ay Sözlüğü, Ali Asker Barut, Adam y., Ekim 2000

*****) Aşağı Üsküdar, Ali Asker Barut, Yapı Kredi y., Ağustos 1996

HAİKULAR

YAĞMUR
Çürüme bitti –
Ne lirik bu mevsimin
Okşadığı taş.

YOLCULUK
Sabah bulutu –
Hafifledi yüreği
Kuşlar geçerken.

Gece bulutu –
Sırrı var yıldızların
Kavuşmak için.

KİNTSUGİ
Parıltını yay –
Ruhunun çehresinden
Kaldır nikabı.

DÜNYA
Bırakıp gitti –
Taşmalı kozayı
Kanatlarıyla.

KUYTU
Eşiyor suyu –
Yeniden yaşam için
Çıktığı yolda.

KRALIN LANETİ / TÜBERKÜLOZ
Melek uyuyor –
Hasta ressam saklandı
Kalk o topraktan.

ÇOBAN
Bulut gölgesi –
Dağı aşan kaya
Çok uzaklaştı.

Kaya ısınsa
Minnet duyar buluta
Güneşi için.

YUVA
İlmek su tuttu –
Yaz bizi boğmadan geç
Duvarımız yok.

FOTOĞRAF
Hepimizi çek!
Hatırlanmalı gürgen
Kış durağında.

TARİFSİZ HAİKU
Eğlenmeliyiz –
Erimek sayılmaz mı
Gögünde ruhun.

TOZ NELERİ ÖRTER BİR BİLSEN

İçimin tozlarını aldım bu şiire başlamak için
Zaman ışıdı durdu gözlerimin içinde
Doludizgin geçen atlar durdu soluklandı bir
Kırbaçmış meğer o tozlar düşlerimde

İçimin tozlarını silip başladım bu şiire
Uysal bir kedi gibi baktım zamandan içeri
Denize baktım göğe baktım ve güneşe
Pürneşe anlara uzandı ellerim sevinçle

İçimin yangını söndürüp başladım bu şiire
Çatladı yumurtalar hayat canlandı birden
Ben yine kartallara özendim de gerdim
Kanatlarımı göğün üstüne gölgeler benim artık

İçimin atlarını sulayıp başladım bu şiire
Kızardı karanfiller leylaklar ölüm moru
Sulardan geçsem ıslanmadan Musa olur muyum
İsa olur muyum kendimi hayata gersem

İçimi tozlanmaya bıraktım da bitti bu şiir.

YİNE

ipin ucunu bağlamış beline
bulanık sulara kapılan çocukları
yakalamak için kolunu uzatıyor
suskun taşların yıldızları çekilmiş
kara bulutların gerisine

bir dönüşüm beklemiyorum
parçalanmak benim işim
dökülen suların köpüğünü
parlatan yardan geçemedim yine

bizden çıkmış bakışların
anaları babaları kanlı gömlek
oğul otu sürsem yarama
gün kızılı yapraklar mevsime gebe

delik deşik ettiler gökyüzünü
erken seğiren tomurcuğun yazını
katmak istiyorum bayırın düzüne
çorak yazıdan çevirdiğim çitlik
bizim eşiğin dibinde

seni bulan kurşun
nereden geldi bilinmez ki
düğün değil düğüm atıyor sanki
taşı toprağı gösteren parmağın üstüne

kurcalanmış bir oyuncak olsak gam yemem
dağlanmış zamanlara takılıp kaldım yine

Tuncer GÖNEN

Görüyorum ki, şiir yazıyor, şiire tutkunluğunu her fırsatta dile getiriyorsun. Ne güzel. Şiiri yaşıyorsun. Bundan daha özel bir keyif düşünemiyorum ben de. Yine de izin verirsen sana bir kaç sözüm olacak bu yolculukta..

Şiir seçme sözcüklerden, seçme dizelerle bir fenomen haline gelir ama, bu hiç bir şey anlatmaz anlamına da hiç gelmez. Başka bir deyişle, şiir kolay anlaşılabilir bir şey olmamalıdır ama, anlamsızdır anlamına gelmez. Mutlaka içindeki sözcükler derinliğinde metaforik de olsa bir öyküsü yüklü olmalıdır. Kolay anlaşılabilir olmaması bir şey anlatmadığı anlamına gelmez. Evet, doğru, anlamak için mutlaka beyni dalgalandırmalı şiir, düşündürmelidir, beyni yakacak kadar derin sözcüklerle çizmelidir dünyayı. Metaforlar içinde gezdirmeli, hayal dünyamızı uç noktalara kadar vardtırmak için zorlamalıdır da.

Sihirbazdır şair. Bir düz yazı şiire dönüşmediği gibi, bir şiir de düz yazı gibi okunabilen bir şey değildir. Notasız sözcüklerle yazılır şiir. Müziğin en mükemmelini buluruz iyi bir şiirde. Notaların en karmaşığını, ritmin en donanımlısı vardır onda. Sözcükler kaygan bir platformda vals yapar, hızlandığında soluğunuz kesilir. Yoğun bir duygu ve müzik sarmalından sayıklar gibi çıkar, şarkılar söyler gibi ritmik helezonlar çizer okurun beyninde. Şiir kışkırtıcıdır, adrenalini pompalar.

Şiiri hem yazarken, hem de okurken göğsünüz bir körüğe döner. Şiir yazarken de, okurken de, nehirler taşar, gök gürlür, dalgalar beyaz köpükler üretir. Okunurken de, dinlenirken de kışkırtmalıdır insanı. Şiir helezonlar üzerinde kayarak dolaşır. Bu sırada seçilen sözcükler bir dini ayın, bir büyücünün anlamsız sayıklamaları gibi görünse de damarlarınızın iç çidarları patlamaya hazır hale gelir. Doyumsuz bir hayal gücü içinde erirsiniz. Şiir o derece etkili bir şeydir.

Bak örneğin;

"Hiç böyle ısınmamıştım
Daldaki vişneye,
Vitrindeki aydınlığa,
Salça kokusuna mutfağımın,
Akan dereye, uçan buluta,
Hiç böyle ısınmamıştım yaşamaya"
E. Cansever.

Evet, genç adam, zor ama doğru, güzel bir yolculuktasın. Sen doğarken de şiirin içindeydin zaten. Ana rahminde vardı şiir. İnsanlıkla birlikte doğmuş, bugünlere hiç duraklamadan devam etmiş ve etmekte olması da bundandır.

"Merdivenlerin oraya koşuyorum,
Beklemek gövde gösterisi zamanın;
Çok erken gelmişim seni bulamıyorum,
Bir şeyin provası yapıyor sanki."
Cemal Süreya

Sözcükleri ve soyutlamaları görüyor musun? Sadelikteki derinliğin farkında mısın?

Elbette bu dışı vurum sırasında şiir bağırır, batmaz, sessizdir ama susmaz, yüzeysel görünse de anlaşılması zordur. Absürt gibi görünse de her okuyanı ayrı bir imgelemin içine taşır. Uzak dünyalara gidersiniz, yeni yerler keşfeder, yeni yaşamlar içinde, doyumsuz yaşantılar görürsünüz. Orada masa masa değildir artık, deniz denizden başka bir şey, evler ev diye

MANİLER

Sar beni
Bir yarana sar beni
Eline düştüm işte
Dört bir yandan sar beni

Güldür beni
Ağlatan güldür beni
Daldım acı çölüne
Sen gelip güldür beni

Kandır
Damarlardaki kandır
Sensiz aç susuz kaldım
Beni sevgine kandır

Say beni
Al eline say seni
Sana âşık olmuşum
Kapında kul say beni

tanımlanmaz orada, ağaç sözcüğü ağacı çoktan aşmıştır. Aşmalıdır.

Babanız öldüğünde, "babam öldü çok üzgünüm, yok diyecek sözüm" gibi yazmamalısın demek ki. Daha farklı bir soyutlamayla, "Sizin hiç babanız öldü mü, benim bir kere öldü, kör oldum" demelisin. Hüznü, üzüntüyü böyle anlatır, böyle içselleştirebilirsin. Okurun hayal dünyasını böyle kışkırtabilirsin. Anlatım salt gerçekliğin sıradan anlatımı olamaz. Çünkü bütün sanat dalları gibi, şiir de gerçeğin iz düşümü olmadığı gibi, salt yalın gerçeğin dökümü de değildir. Soyutlamalar, metaforlar içinde derin ve yoğun bir birikimi, bir öyküyü, filozofik bir algıyı örer. İlk görüşte kendini ele veren şiir, ne yazık ki sıradanlıktan kurtulamaz. Tıpkı ne anlattığı belirsiz, ne kadar okursanız okuyun hiç bir şey ifade etmeyen, seçme sözcükler ve dizelerle öyküsüz şiirlerin şiir diye yutturulamayacağı gibi.

Şiir Yolculuğun Bir Hüsran Olmasın

Çünkü şiir sevimsiz bir dünyanın değil, anlamsız, tanımsız bir alanın değil, güzel bir geleceğin yaratılmasındaki yapı taşıdır. Bütün sanat etkinliklerinin lideri olarak bunu hiç unutmamalı. Şiir distopyanın değil, ulaşılamayacak gibi görünse de ütöpic bir dünyanın inşasındaki kalp atışlarını taşır içinde. Sen sevgili genç şair, bu yolculukta yerini belirle.

Simdi şu soruyu sorduğunu görüyorum.
Niçin yazıldı bunlar? Bir endişen mi var?

Var. Bazı dergilerde çıkan pek çok şiir, pıtrak gibi yayınlanmakta olan pek çok kitap, şiirin distopyasını inşa ediyor. Korkum budur. Sana uyarım şiire yaslanman içindir.

Çok haklısın. Şiir gerçeğin çıplak anlatımı, gerçeğin iz düşümü değildir.

Ancak dünyayı değiştirmenin yolu, sözcükler yığıntısı ve anlamsız dizelerle yapılamaz.

Dünyayı ve insanlığın çürüten yanını düzeltmek, güzelleştirmek gibi bir görevin var.

"Şiir toplumun gerçek gazetesidir. Toplumunve insanlığın aynasıdır." diyen Cemal Süreya'yı örnek al.

Mine ÖMER

YAĞMURDAN SONRA YAZ

gül kokmak için gelirdi buralara yaz
mevsimler de çocuktu
yalnızlıktan söz etmezdi rüzgâr

yağmurdan sonra güneşe koşardık
tırmandığımız masal dağıydı geceler
tuzakları bilmeden sevdik dünyayı

denize dalan gözlerimizi
dalgalar ve kuşlar bırakır kıyılara
tahta iskeleye çömelen akşamın
sokak lambalarındaki yüzü sımsıcak

anılar her yaz kendiliğinden çıkıp gelir
kalbime dokuna dokuna geçerler yanımdan

Songül ESKİ

ORİGAMI

kaç sürgüdür bu üst üste
kaç kilittir şahsıma biçtiğim elbise
bir yalnızlık ertesi kadar kırağı düşmüş yakasına

halim Allah'a mahcup
ya kime mahsus eteğimde biriken taşlar
süsümde püsümde gizlenen
tek kalemde çözülen
ağız dolusu fütursuz metinler kime
susmak kandırmaksa karanlıkları şayet gözlerimle
sessizliğin zehri diye sunayım benzer metinleri

dudaklarımda böğürtlen izi
acıya yüzünü sürten aynaları kandırayım ya da
inmeden üstüme
uçsuz bir propagandayı organize eden gece
kâfi bir sele dönüşmeden taşları eteğimin
son bir süs
ve origami içime

Ramis DARA

İKİ MANİ

Osman Serhat Erkekli'nin ısrarlı isteği üzerine.

DEVEOTU (*Danthonia* spp.)

Deve gitti otu var
Böcek gitti dutu var
Duy beni Deveotu
İyi gitti kötü var

TOPAKBEDRİ (*Scirpus sylvaticus*)

Çalmasa bile sazı
Dünyaya gelen razı
Topakbedri de hoşnut
Islak yerlerin sazı

Bedros DAĞLIYAN

DİCLE'NİN KUMU

Düşlediğim sokak.
Sokağın görüntüsü fotoğraflarda yok
Sokak benim içimde,
ben sokağın
Geçen zaman,
buğday dinginde hayatı döndürür; gözü bağlı
Sokak ki yâremdir
Hani kabuğu hicranlı
Açtıka- ki içinden bakar bana
sevinçli bir Hevsel bahçesi
O saat kanatlanır omuzlarımdan
Dicle'nin Cılıbit kuşları, narin bacaklı
Kumunu avuçlarım
Bilin ki zamandır:
Kara taşlar üstüne dökülen
çocuk ellerimde dil ferah anılar
gözlerimde Dicle'nin gözyaşları
O Gâvur Meydanı,
Bazalt taşlı sokak
taş dibekli kapı önü
Kaç yıldır bekler beni zamansız
Ah, sevdamsın Diyarbekir
Sende bir nehir var
bana doğru özlemle akan
Hasretim hamaylıdır şimdi koynumda
Elimi sürdüğüm yaralı ceylan,
eyvandaki ürkek güvercin
Ah annem;
mahzun yüzündeki Diyarbekir gölgesi
tablo gibi odamdaki duvarda,
hasretimi büyütür
O duvar ki
Şimdi memleket
Ah, ağlamayın n'olur
renkli düşlerim kırılır.

İstanbul, 27 Ağustos 2019

Gültekin TEZCAN

YÂRKÜRE

alinyazım: kafatasımı tam ortadan
ikiye böldüğü varsayılan hayali çizgi.
kaderimin bir yarısı yazdır bu yüzden
diğer yarısı hep zemheri

Çıktı!

İlk Şiirler

şir

Osman Serhat Erkekli

Klaros Yayınları, Ankara, Temmuz 2019, 58 s.

Erkan KARA

Muhabetin ve mükellefiyetlerin yerine getirilmediği bir zamanda, insan olmak? Cevabı: ne kadar gönül sahibiyiz ne kadar nefsin esirindeyiz de saklıydı. Çünkü, “bilmiyor”uz, “görmüyor”uz ve “duymuyor”uz. Bu, bilmeyip, görmeyip ve duymamaksa, hakıyla insana vakıf olamamak demektir. Oysa, insansız hiçbir şey olmazdı. Bütün anahtarlar insandan ibarettir, o kaybedilince her şey kaybolurdu. Yani, hayat, bir sevgi mesleğidi, esasen. Bu da manevi mükâfat kazanmaya sebebi, insanı her şeyi ile yaşayabilmek için. Bunun için de insanın vazifesi insanlık yolunda gitmektir.

Bugün gölgeler aleminden gerçekler alemine yükselmek istiyorsak, yaşanan her çağda, “zenginlik” bilginin ürünüydü. Evet, bir insanı insan yapan ve insan hissettiren onun duyguları ve davranışlarıydı. Şimdi, aradığın aslanan bilinmek değil bilmek, o, erişilmek istenen merteye olmalıdır. Yoksa, bilmeyen göz nasıl görendi?! Ki vardı. Hep dışımızla sandık, çünkü hamdık. Bilmek, varlığını sabit kılmak eşyanın. Bu, marifet. Ki kendini sakladı manasıyla meşgul olmayanda, eşya. Bu yüzdendir ki herkesde o sır hâli, sürettiydi. Bu yüzdendir ki bilgi, manasal görebilmenin ışığıydı.

Şimdi, yeni bir göz aç dünyana insanlığın dönüşü için, kendi içine yürü. Çok şey görmüş kendi önünden çekilince insan. Ah, soğuktan yanmış çiçekler seyri gözlerimiz bugün. Bu kırılma gözlerde, nurun hırsız nefsdan; sakla, insanı “görmek” için çocuk gözlerini sakla, bir ruhun yaş aldıkça kös kös bakmaması için hayata. Ah, ölüm! Önce gözlerde başlanmış insanda. Ve bilir de işitilen sözü eğer göremiyorsa hâlâ, bir ışık oyunu iki gözde saklı bir sır: perde yüzüne hep perde; kaybedilince yaradılışın duyumsanması (hikmeti) – hakimiyet– olur bu oyunda büyük yalanın adı, oyna!

Ve sonra işte şeytanın fısıltı tarzı, vesvese. Ve “duyana dek kendini” durur aynada her gün seni sarsacak olan o çılgılık. İnsan için, diri bir şuur ve onun inşa ettiği bir hayat, bütün zamanların kişilik sırrı burda. Bu, bir varoluşu anlamlandırma tercihi. Bir “yeni insan oluş” tercihi: duyarlı olmak, birey ve toplumun sağlığını koruması açısından çok önemlidir. Çünkü, zihinler yıpranıyor, gözler yıpranıyor, gönüller yıpranıyor; yani insan, hep dünyevileşen bir iklim içinde yaşıyor hayatı. İşte, böyle zamanlarda –ben neredeyim– diyebilmek, aslında –geldin mi– diyen bir iç ses’ti o, hep sana.

Evet, her şeyin olabilir... Ve sen!.. Her şey olabilirsin... Ama asıl mesele insan olmaktır... Bunun için, etrafın her “ben duman” keskinliğinde, bağır bağır bağır içine, kimse yok mu diye, ey insan! Çünkü, insanlık yolu, bir âmânın gözüyle görebilmek, bir dilsizi duyabilmek kadar kendini bilmekteydi. O insan ki “nefes nefes” yaşayandı hayatı. Yani, “sana üflenenden kendi nefesini çıkarırken kendini yeniden bulmak bu.” Bu yüzdendir ki insan, hayat boşluğuna bırakılamayacak kadar yaratılanların en değerlisi ve en üstünüydü. Bu yüzdendir ki insan, levhadaki sözleri yeniden düzenleyebilmesi için terk yollarına farket taşları imlenendi.

PUSU

Her akşam dikedim kalbimi
Dilime yama yapar
Onarırdım kendimi

Siz bilmezsiniz bunu
Evinizdeyiniz

Caddede boylu boyuca
Gördünüz işte:
Ayakkabımın altı delikti

Siz görmezsiniz
Her sabah dikedim fiderleri

Berlin’de düşen metal
Ses verir İstanbul’da
Yankısı uzun sürerdi

Siz duymazdınız bunu
Kuru gürültüye gitti.

AĞAÇ BASTON

yaz geldi ve ben hâlâ şairim
kadıköy’de bir labirentte
her odasında kaç kişi
babasıyla hiç tavla oynamamış

mek hayaletleri
eski bene benzeyen bir yüz aynada
bileklerim içinde kan
göklerde bir yerde olmalı güneş
gecede bir yerlerde ay

ve yakamda savaş yıldızları
ne ben sandığımız gibi biriyim
ne de siz sandığımız kişi
benim işte her şeyi yarım bırakışım
kendime öğretmek için ölümü

kendimden öğreniyorum hayatı
katlanamıyorum kendimi tanıdıkça
kokmuş bir balıktan tiksindir gibi
önümdeki ıslaklığı kayıyor elim
bir şiirde bulanıyorum sonra zihnimi
faytonlar, tüneller, sis çılgınlıkları
bırakıyorum bastonumu yere
dokunduğu yerde huzursuz bir çiçek
armalar, bandolar, geyik yaraları

KAZ DAĞLARI

Kaz Dağları Ferhat
Kaz Dağları
Amasya'da değil
İda'ya gitti Şirin
Aşk-ı sevda için
Lacivert-su
Yaz dağları

Yaz dağları
Üst üste
Kurşun kalemle
Heceleyerek *Şirin*'i
İda'nın altın çelengi
Düşün kaşları üstüne
Ve *Edremit*'in başaklarıyla
Söyle aşka su getiren kızları
Şirin'in sardığı yazmaları
Dizer gibi
Kiraz ağaçlarına

Kimseye teslim etmeden
Büyülü elmaları, sırayla
Dizer gibi
Ege adalarını

Tarihten çıksın
Yeni bir *Evliya Çelebi*
Anlatsın
Sarıkız'in gözlerini
Anlatsın, bir *Hacivat Çelebi*
Hasan Boğuldu Göleti'ni

Söndü yıldızlar
İndirdiler gövdesini
Kara baltalarla
Duru mermerin
Sarı Kız'in gerdanı koptu
Kara bir *Samanyolu* gibi
Dağıldı
İnci, güvercin

Kuş uçmaz ediyorlar dağları
Hallacı Mansur
Çılgık çılgık
Nesimi

Kesildi ağaçlar
Ağır başlarından
Dağıldı boncuk
Çocuk gözleri
Döküldü
Yetimler yerde
Yetiş *Boz Atlı Hızır*
Kurtulsun dünya-evi
Sevdanın düş-evi
Hanesi doğanın

Bilirsin
Bütün görkemler dağlarda yaşar
Dadaloğlu, Köroğlu
Söylence kalmaz
Türkü de
Masal da
Mutlu son kalmaz
Öykülerde

İndi *Sarıkız Mermerleri*'ne hüzün
Güneşten mızrağını indirdi Hektor
Sessizlik ağlıyor
Abdalan-ı Bacıyan
Soğuk sudan akıyor yarin gözleri
Aşıl'in cesareti var sularda amma
Altıncı kalles
Siyanür hain
Siyanür sinsi

Yüreğinin içi *Şirin*'in
Özgürlük savaşımı *Şili*'nin
Troya'da
Atsız ve rüzgârsız kaldılar
Kanatsız ve yönsüz kaldılar
İda'da
Soyundu mermerler
Ağaçlar bedensiz
Kaldı
Orta yerde

Ak-yeşil gürgenler
Lacivert-yeşil-başlı meşeler
Takti güneşten mızrağını
Ve yürekten kalkanını
Giyindi göksel urbasını sevdalar

Saldırıyor masumiyete siyanür
Şirin'in yüzünü çiziyor tiran

Amasya'dan, Tokat'tan
Baba İlyas'tan *Menteş*'ten

Yardım getir *Duvaklı Gelin*'den
Yatma *Amasya* dağlarında *Ferhat*

Üçleri, Beşleri
Açık-gizli geyikleri
Koş çağır gelsin *Kızılırmak*
On yediler, Kırklar
Yeşertsin dağları

Nerde *Bedreddin Dedem*
Tonguç Babam
Nerde *Koca Yunus*

Gelin! Gelin!
Sahınsın *Sarı Kız*
Efil efil...
Nazlasın yüce dağları

Cihan OĞUZ

17 YAŞ ŞİİRİ

Gözlükler yok daha gözümde
Saçlar da yerli yerinde henüz
-demek karşılıksız aşklar başlamamış-

Kalıbımı basarım en yakışıklı fotoğrafım bu
Bakışlarıma aldırmanın, ben bile acıdım o hüznü
Sessiz sedasız bir hayat hikâyesi biriktirmiş de
gürültülü şekilde kaybetmiş gibi ürkek

Kulakları geçelim, hafif yana açılıp şeytanı taklit etmişler
Sonradan favori de uzatacağım durun hele
Sol gözümdeki tikler Hüseyin Rahmi'nin korkulu
romanlarından miras

Bir sene sonra reşit olacaktım demek
Sivilcelerim uçup gitmiş ergen mezarlığına
Bıyıklar da terleseymiş tam Karac' oğlan

43-44 kiloymuşum en fazla, belli olmuyor bereket
Canlı cenaze bir çocukmuşum hayata sıçramaya hevesli
Yine de şaşıp kalıyorum o başlamamış maceraya
Niye çektiysem bu fotoğrafı
Hiçbir resmi belgeye yâr olmayacak kadar aşkî

Gökhan ARSLAN

EKSİK LİSTESİ

yüz yüze oturup birbirimizin saçlarını taramadıysak
yaz ortasında karlar altında kalmış demektir bir köy
kırlangıçlar çoktan terk etmiştir is lekeleriyle dolu saçakları

ayakları kum içinde defne kokan bir kız çocuğu
uykunun krallığına kurmuştur çadırını
parmaklarında kırık piyano tuşlarından kalma bir kesik

uzakta, biz kaybolalım diye yaratılmış ormanlar

ağaçların yaşı nasıl öğrenilir bilmiyorsun daha
ne zaman suya yatırılır hayıt, iğde nerede başlar
patlıcan en güzel nasıl kurutulur, bunları da
bir çamurcunla ilk karşılaşacağın ânı düşünüyorum da
bir kuş yuvası beliriyor başımın dayanmadığı omzumda
baltaların devirdiği bir çitlik oluyor geçmişim

unutkanlık müzelerinde, tozlu kütüphanelerde arıyorum
yorgun denize tek başına bakmanın tarihini
yıkılmış taşra istasyonlarından kalkan trenler
bir toz kavmini taşıyorlar yatağıma sensiz sabahlarda
ceplerime dolduruyorum yanmış yemeklerin kokusunu

ana uzanmadık ya çiyile ıslanmış bir çayıra
beraber ayıklamadık ya pirincin taşlarını
zeytine gitmedik, incir yemedik, ot yolduktan dönmedik
ellerimiz bir pulluk gibi dolaşmadı birbirimizin gövdesinde
uyanmadı dünya, fesleğenler ve baştankaralar
elin yanlışlıkla devirmedi ya rakı bardağını
bir ayağı kısalttı kiraz altına kurulan masaların
boşluk, güneşte erimiş bir sakız gibi uzayıp durdu aramızda

evde hiç kalmamış sevgilim
gelirken bir parça gökyüzü almayı unutma

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 50 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Zühtü Engüdar - Ersin Erdem, Zihni Engüdar, Yalçın Oğuz.	Posta Çeki ya da Banka hesabı	: Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR37000670100000072092839
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Halim Çiftçi (Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet. Sok. Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5- MUDANYA)	Yazıcı. çıkışı	: Selman Kırtasiye, Kâzım Baykal Cad. No: 14, 16040 Osmangazi - BURSA
Yazışma ve posta kargo adresi	: PK 68 16361 Ulucami - BURSA		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 - 7685		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi
Akatalpa (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının katkılarıyla yayımlanmaktadır.